

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

2. Mentēs humanas appetitū cæcari.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

intellectus inest. Superest, ut audire velint, & facile de eo non isto poterunt liberari. Audiant ergo, quid secum ferat diuitiarum acquisitio, quid pariat eorundem possessio, quem dolorem relinquat illarum amissio, si appetantur, aut nimium amentur, discantq; amorem deponere, & frangere tam noxium appetitum. Multi enim etiam olim opes rem *quasitu difficilem, custoditu anxiam, amissu stobilem* vocauerunt.

Francisc. Pe-
sarcha. c. 53.

II.

Frangetur autem imprimis, si perpendere velimus ipsum appetitum, qui cum diuitiarum acquisitione coniunctus est, immo & præcedit. Cura enim nimia & intempestiuum studium rerum temporalium voluntatem intemperanti affectu inuiscatam rapit, ut nihil non moliat, sollicitaq; scrutetur omnia, ne ab eorum adeptione impedita voto suo excidat. Per hoc ardens desiderium voluntas capta, etiam intellectum in rem amatam defigit, atque ad eam irrequieto motu vbi libet vestigandam, supra quam mediocritatis fines ferant, circumagat, idcirco exsculpuntur imprudentia iudicia, ob quæ spinosæ illæ sollicitudines inter peccata prudentiæ opposita numerantur. Sollicitudo enim nimia rerum caducarum rationem absorbet, nimis cogitationibus, de eiusmodi bonis acquirendis, vel conseruandis, vel non amittendis: quod est prudentiæ aduersum. Accedit, quod effrenis amor rerum istarum etiam faciat temporalia, quæ avarus sibi tamquam fines proponit, non, qualia in se sunt, apparere, sed qualia iuxta prauum amorem dispositionemq; hominis apparent. Hinc imprudens & peruersum de rebus iudicium existit. Atque idcirco D. Chrysostomus ait, *amorem pecunia euertere, seu deicere, & pedibus conculcare eos affectus, quibus inter homines nihil præfertur, adigere ad insatiabilem rabiem, facere ut insaniant & furant*, atque, vno verbo, ut ex hominibus ad alia natis, tyranni, barbari, denique fera fiant. Qua de causa & Aristoteles monet, homini qui prudentiam amat, cauendum esse affectum prauum, quo intellectus per consensum obtenebratur, & à formatione veri de rebus iudicij abducitur; & cæcus fit ibi, vbi se maximè putat esse oculatum.

Laurent. Iu-
stin in ligno
vitæ tract. 4.
cap. 5.

Scitè D. Laurentius scribit, hanc esse prudentiam terrenam, de qua scriptum cenfer illud Baruch: *Filij Agar qui exquisierunt prudentiam, qua de terra est, negotiatores Mercha, & Theman, & fabulatores.*

tores, & exquisitores prudentia, & intelligentia; viam autem sapientia nescierunt, nec commemorati sunt semitas eius. An non ergo ipsa hæc sollicitudo mentes hominum excæcans dignam se esse, quæ horreatur, ostendit? Non sine causa Plutum poetæ cæcum finxerunt, facit enim cæcos, qui se sinunt ab ab illo gubernari. Quapropter utique non possunt videre, paupertatem diuitijs esse præstantiorem; quæ, teste Aristotele, nihil fere aliud sunt, quam felix amentia, immò infelix.

Aristot. 2:
Rhet. c. 16.

Hic cæcus dux homines impellit ad sectandas opes. At qualisnam est, aut certè esse solet opum acquisitio? Satis esset ad diuitiarum contemptum, quòd non sine molesto labore acquirantur, nec sine molestioribus curis custodiantur, nec sine molestissimis luctibus amittantur, sed insuper iniquitas se ijs vbique intermiscet. Quantis laboribus inquirantur, testantur inprimis omnes, quicumq; agros fodiunt, arant, occant, serunt, & quisquis

III.

Sole sub ardenti flammæ demetit arua:

Catull. de
nuptijs Pelei
& Therid.

testantur item omnes mercenarij, operarij, opifices, & quotquot corium suunt, ligna cædunt, saxa è lapicidinis eruunt. Hi omnes in sudore vultus sui vescuntur pane. Subscribunt omnes hominum fortes, dum laudant diuersa sequentes.

Genes. 3. 19.

O fortunati mercatores, grauis annis

Horat. lib. 1.
Satyr. 1.

Miles ait, multo iam fractus membra labore,

Contra mercator, nauim iactantibus Austris,

Militia est potior &c.

Interim uterq; laborat, iste vt lucrum, ille vt spoliū reportet. Qui nauigant mare, enarrant pericula eius: & audientes auribus nostris admirabimur.

Eccli. 43. 26.

Impiger extremos currit mercator ad Indos

Per mare pauperiem fugiens.

Longum iter conficiendum est; aliena tellus adeunda; vitandi scopuli, breuia & syrtes; expectandi & superandi sæpe aduersi venti; excipiendi decumani fluctus; sustinendæ procellæ nauim, quatientes; atræ nubes & horridæ suspiciendæ; imbres, nimbi, turbines reliquæque tempestates despiciendæ, non rarò etiam ex naufragio tabula arripienda; denique sexcentæ sunt occasiones pereundi. Tanti fit aurum. In bello autem, quod plurimi non-

nisi